ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਗਣਰਾਜ ਦਾ ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ।

ਬਨਾਮ

ਕੇ. ਬਾਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਐਮ. ਏ. ਨੰ. 492-494 ਦਾ 2018)

ਵਿੱਚ

(ਸੀ. ਏ. ਨੰ. 12164-12166 ਦਾ 2016)

23 ਫਰਵਰੀ, 2018

[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ, ਅਮਿਤਾਵ ਰਾਏ ਅਤੇ

ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇਜੇ.]

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ-4.8.2017 ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਤੁਰੰਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਨਤਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਪਹਾੜੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਬਾਲੂ (2017) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 715-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

(2017) 6 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ.715	ਪੈਰਾ 2	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ: ਐੱਮ. ਏ. ਨੰ. 492-494/2018 ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2016 ਦੇ 12164-12166.

ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 25.02.2013 ਅਤੇ 28.03.2013 ਤੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2012 ਦਾ 23773, ਐਮ. ਪੀ. ਨੰ. 2013 ਦੀ 9 ਅਤੇ 10 ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2012 ਦਾ 23773

ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂੰ ਸਿੰਘਵੀ, ਸੀਨੀਅਰ. , ਰਾਏ ਅਬਰਾਹਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੀਮਾ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੀਨਾ ਰਾਏ, ਹਿੰਮਿੰਦਰ ਲਾਲ, ਪੀ.ਐਨ.ਗੋਸਵਾਮੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਣਿਤਾ ਸ਼ੇਖਰ, ਪਵਨ ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼ਸ਼ੀ ਰੰਜਨ, ਧਰਮੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ, ਡਾ. ਮਨੀਸ਼ ਸਿੰਘਵੀ, ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ੈਲਜਾ ਨੰਦਾ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਇਰਸ਼ਾਦ ਅਹਿਮਦ, ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਦੂਬੇ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੇਂਦੁ ਸਰਕਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜਸ਼੍ਰੀ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਚੌਹਾਨ, ਵੀ. ਐਸ. ਰਾਵਤ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਪਾਂਡੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਨੰਦਿਨੀ ਕੁਮਾਰੀ, ਪੀ. ਵੀ. ਯੋਗੇਸ਼ਵਰਨ, ਆਰ. ਬੀ. ਫੂਕਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੇਹਾ ਟੰਡਨ, ਸ਼ੈਲੇਸ਼।

ਮਾਦੀਆਲ, ਐੱਮ. ਯੋਗੇਸ਼ ਕੰਨਾ, ਯਸ਼ ਪਾਲ ਢੀਂਗਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੰਦਿਨੀ ਸੇਨ ਮੁਖਰਜੀ, ਅਜੈ ਮਾਰਵਾਹ, ਇਰਸ਼ਾਦ ਅਹਿਮਦ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਐੱਸ. ਐੱਸ.ਸ਼ਮਸ਼ੇਰੀ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਸੀ.ਐਲ.ਪਾਂਡੇ, ਸੀਨੀਅਰ,ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੀਨੂ ਟਮਟਾ, ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਰਾਵਤ, ਹੇਮੰਤ ਆਰੀਆ, ਜੀ.ਐਸ.ਮੱਕੜ, ਅਮਿਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਅੰਕਿਤ ਰਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਭਾਕਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਚੀ ਕੋਹਲੀ, ਮਨੀਸ਼ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੰਨਿਆ ਪਾਂਡੇ, ਦੀਪੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਯਸ਼ ਪਾਲ ਢੀਂਗਰਾ, ਜੀ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਜਿਸ਼ਨੂੰ ਐੱਮ. ਐੱਲ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੀਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਵਿਜੈ ਸ਼ੰਕਰ ਵੀ. ਐੱਲ., ਐੱਸ. ਥਾਨੰਜਯਾਨ, ਕਾਲੀਸ਼ਵਰਮ ਰਾਜ, ਸੁਵਿਦੱਤ ਐੱਮ. ਐੱਸ., ਅਜੈ ਮਾਰਵਾਹ, ਵਕੀਲ।

ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ. ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨਃ

ਆਰਡਰ

1. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਐੱਮ. ਏ./ਆਈ. ਏ. ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ 2017 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀਃ

"26. ਇਨਸੋਫਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 20,000 ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਅਸਫਲ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

2. ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 4 ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ ਐੱਮ. ਏ. ਨੰ. 2017 ਦੀ 470 ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ 2016 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 12164-12166 (ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇ ਬਾਲੂ) ਵਿੱਚਃ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 17.7.2017 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤਿਰਿਕਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਉੱਤਰਕਾਸ਼ੀ, ਚਮੋਲੀ, ਰੁਦਰਪ੍ਰਯਾਗ, ਟਿਹਰੀ, ਪੌੜੀ ਗੜ੍ਹਵਾਲ, ਪਿਥੌਰਾਗੜ੍ਹ, ਚੰਪਾਵਤ, ਬਾਗੇਸ਼ਵਰ, ਅਲਮੋੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨੈਨੀਤਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਤਹਿਸੀਲਾਂ-ਨੈਨੀਤਾਲ, ਧਾਰੀ, ਕੋਸਯਾ ਕੁਟੌਲੀ ਅਤੇ ਬੇਤਾਲਘਾਟ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਤਹਿਸੀਲਾਂ-ਚਕਰਾਤਾ, ਕਲਸੀ ਅਤੇ ਤਿਊਨੀ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

3. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਿਆਇਤ ਹਰਿਦੁਆਰ ਅਤੇ ਊਧਮਸਿੰਘ ਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 4 ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐੱਮ. ਏ./ਆਈ. ਏ. ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। 3. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਪਹਾੜੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 4 ਅਗਸਤ 2017 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 4. ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਅੱਜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Megha Tak

Advocate Megha Tak